

Sygn. akt I Ns 3350/15

POSTANOWIENIE

Gliwice, dnia 31 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Korfanty

Protokolant: Anna Klois

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy **wniosku K. G. (1)**

o uznanie za zmarłego

postanawia:

1. uznaje J. G., syna K. i K. urodzonego w dniu (...) we W. za zmarłego i oznacza chwilę jego śmierci na dzień 1 stycznia 2013 roku godzina 24:00,
2. przyznaje adwokatowi A. C. od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 221,40 zł (dwieście dwadzieścia jeden złotych 40/100) w tym 41,40 zł (czterdzieści jeden złotych 40/100) podatku VAT tytułem kosztów pomocy udzielonej wnioskodawczyni K. G. (1) jako adwokata ustanowionego z urzędu.

SSR Grzegorz Korfanty

Sygn. akt I Ns 3350/15

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 06 listopada 2015 r. K. G. (1), ostatecznie sprecyzowanym przez pełnomocnika wnioskodawczyni wniosła o uznanie za zmarłego J. G., syna K. i K., ostatnio zamieszkałego w Ż. oraz o oznaczenie chwili jego śmierci na dzień 08 grudnia 2002 r. Nadto wniosła o przyznanie na rzecz pełnomocnika kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając wniosek, K. G. (1) wskazała, że J. G. urodził się (...) we W.. Dnia 08 grudnia 2002 r. wyszedł do pracy. Był to zarazem ostatni dzień, z którego pochodzi o nim informacja. R. W., pozostająca z J. G. w związku konkubenckim w chwili jego zaginięcia wielokrotnie próbowała kontaktować się z zaginionym. Jak wynika z późniejszych informacji, dnia 08 grudnia 2002 r. J. G. nie dotarł tego dnia do pracy. Od tej chwili rodzina oraz najbliżsi nie dysponują żadnymi informacjami dotyczącymi zaginionego. Dnia 13 grudnia 2002 r. R. W. złożyła na Komendzie Miejskiej Policji w G. zawiadomienie o zaginięciu J. G.. Do dni dzisiejszego nie odnaleziono również zwłok zaginionego. K. G. (1) wskazała, że jest matką zaginionego ora jest jedyną z osób uprawnionych do dziedziczenia po zaginionym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. J. (2 in.) G. urodził się (...) we W., był synem K. J. (2 im.) G. oraz K. G. (1) (z domu K.).

/Dowód: odpis skrócony aktu urodzenia (k. 8)/.

Od 1995 roku J. G. pozostawał w nieformalnym związku z R. W., z którego to związku miał córkę A.. Para zamieszkiwała wspólnie w Ż., przy ul. (...), wspólnie prowadząc gospodarstwo domowe. Do 1999 roku J. G. pracował w firmie (...), rozwiązując umowę o pracę. Od tego okresu zaginiony miał problemy z Policją, ukrywał się. Przychodził do mieszkania zajmowanego wspólnie z R. W. w poszczególne dni, często spotykali się na mieście oraz mieli częsty kontakt telefoniczny. Wówczas większość czasu przebywał poza domem, jednakże interesował się córką, odbierał ją z przedszkola, chodził na spaceru i kontaktował się z nią telefonicznie.

08 grudnia 2002 r. J. G. był umówiony z R. W. w G., jednakże się nie zjawił. Tego samego dnia dojechał do R. W. i córki, które były w mieszkaniu w S. u siostry R. M. Ś.. Około godziny 18⁰⁰ J. G. ubrał się i wyszedł, informując R. W. o szybkim powrocie. Od tego czasu zarówno rodzina, jak i znajomi nie mieli kontaktu z J. G.. Nie odbierał telefonów. Dnia 13 grudnia 2002 r. R. W. złożyła na Komendzie Miejskiej Policji w G. zawiadomienie o zaginięciu w dniu 08 grudnia 2002 r. J. G.. R. W. rozpoczęła poszukiwania J. G. „na własną rękę”. Pomimo usilnych prób odnalezienia J. G. w szpitalach, zakładach karnych, aresztach śledczych, do dnia dzisiejszego nie ma żadnej wiadomości na temat jego osoby.

Ostatnim znanym jego miejscem zamieszkania na terenie Polski była Ż., ul. (...).

/Dowody: zeznania R. W. (k. 46v – 47), potwierdzenie przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu (k. 7), zeznania wnioskodawczyni K. G. (1) (k. 356-356v)/.

Komenda Miejska Policji w G., w tym Sekcja Kryminalna Komendy Miejskiej Policji w G. rozpoczęła poszukiwania J. G. w skali krajowej w dniu 16 września 2002 r. z powodów procesowych, na podstawie zarządzenia z dnia 30 sierpnia 2002 r. o poszukiwaniu podejrzanego w celu ustalenia jego miejsca pobytu wydanego przez Prokuraturę Rejonową w Gliwicach (sygn. akt 5Ds 535/2002). J. G. był również poszukiwany przez Prokuraturę Rejonową K. – Wschód w K., Prokuraturę Okręgową w Kielcach, Wydział do Spraw Przeszłości Zorganizowanej. Postanowieniem Prokuratury Rejonowej G. – Zachód w G. z 29 grudnia 2008 r. zarządzono poszukiwanie listem gończym J. G.. Zarówno Policja, jak i Prokuratura podjęła szereg czynności w celu odnalezienia J. G.. Poszukiwania trwają do chwili obecnej, ustalono, że nie wyjechał on poza granice RP, nie uzyskano natomiast żadnych informacji dotyczących ewentualnego miejsca przebywania poszukiwanego.

/Dowód: dokumentacja Komendy Miejskiej Policji w G. (k.87-355)/.

Dnia 09 kwietnia 1991 r. zmarł ojciec zaginionego - K. G. (2), z kolei 01 lipca (...). zmarł brat zaginionego – M. G..

/Dowody: odpis skrócony aktu zgonu M. G. (k. 6), odpis skrócony aktu zgonu K. G. (2) (k. 40)/.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 1 k.c. zaginiony może być uznany za zmarłego, jeżeli upłynęło lat dziesięć od końca roku kalendarzowego, w którym według istniejących wiadomości jeszcze żył; jednakże gdyby w chwili uznania za zmarłego zaginiony ukończył lat siedemdziesiąt, wystarcza upływ lat pięciu.

Uznanie za zmarłego nie może nastąpić przed końcem roku kalendarzowego, w którym zaginiony ukończyłby lat dwadzieścia trzy (§2).

Regulowane przepisami prawa materialnego i procesowego instytucja uznania za zmarłego (jak również stwierdzenia zgonu) służą usunięciu problemów prawnych wynikających z zaginięcia osoby fizycznej oraz śmierci w okolicznościach uniemożliwiających sporządzenie aktu zgonu. Uznanie za zmarłego oparto na przesłance w postaci zaginięcia oraz przesłance w postaci określonego czasu trwania nieobecności. Ustawodawca nie wprowadził do kodeksu cywilnego definicji zaginionego, należy więc posłużyć się potocznym jej znaczeniem.

Jako zaginionego określa się człowieka, który znalazł się w nieznanym miejscu, nie daje znaku życia, o którym nie wiadomo gdzie przebywa i czy w ogóle żyje. Podobnie w doktrynie uznano, za zaginięcie sytuację niepewności co do tego czy dana osoba żyje czy zmarła. Jak więc z tego wynika celem postępowania o uznanie za zmarłego jest unormowanie sytuacji prawnej powstającej w następstwie zaginięcia. W typowej bowiem sytuacji śmierć człowieka stwierdza lekarz, który wystawia kartę zgonu stanowiącą podstawę do sporządzenia aktu zgonu.

Natomiast w sytuacji zaginięcia człowieka połączonej z brakiem znalezienia jego ciała fakt śmierci nie może być stwierdzony w powyższy sposób i wtedy właśnie ustaleniu tej okoliczności służy instytucja uznania za zmarłego.

W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę zarówno treść zeznań wnioskodawczynie oraz świadka R. W., jak i dokumentację zgromadzoną w toku niniejszego postępowania powyższa sytuacja zachodzi.

Z okoliczności sprawy – w szczególności twierdzeń samej wnioskodawczynie jak i słuchanego przed sądem świadka R. W. wynika, że J. G. zaginął.

Powyższa okoliczność zaginięcia daje – zdaniem sądu podstawy do zastosowania instytucji uznania za zmarłego, która jak już wyżej wspomniano ma na celu unormowanie sytuacji prawnej powstającej w następstwie zaginięcia danej osoby połączonej z brakiem znalezienia jej ciała.

Z tych też powodów sąd uznał roszczenie wnioskodawczynie i uznanie za zmarłego za uzasadnione.

W tym miejscu zaznaczyć też należy, że w postępowaniach o uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu sąd nie ponosi odpowiedzialności za rezultat postępowania dowodowego. Sąd nie ma obowiązku wyręczania uczestników w procesowych obowiązkach. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. to wnioskodawca winien wykazać dowody dla potwierdzenia zgłaszanych faktów.

Nawet biorąc pod uwagę szczególny rodzaj postępowania jakim jest postępowanie o uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu, gdzie rola sądu winna być w większym stopniu determinowana działaniem z urzędu, nie wyłącza ogólnych przepisów dotyczących postępowania dowodowego i nie zwalnia zainteresowanych z obowiązku udowodnienia twierdzeń, z których wywodzą korzystne dla siebie skutki prawne, ani nie nakłada na sądy orzekające obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu, poza wnioskami dowodowymi stron.

Stwierdzić więc należy, że w sprawie o uznanie za zmarłego znajduje odpowiednie zastosowanie (art. 13§2 k.p.c.) norma całego art. 232 k.p.c. Ze zdania pierwszego tego przepisu wynika, że na tych uczestnikach spoczywa obowiązek wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których uczestnicy Ci wywodzą skutki prawne; sąd zaś może dopuścić dowód niewskazany przez uczestników tylko w wyjątkowych wypadkach i w zasadzie w granicach ich wniosków dowodowych.

Konsekwentnie więc na wnioskodawcy, który podniósł fakt lub zarzut spoczywa ciężar udowodnienia jego prawdziwości (art. 6 k.c.) - orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9.09.2011r., ICSK 12/11 (...) nr (...); orzeczenie Sadu najwyzszego z dnia 21.04.2004r., IIICK 420/02 LEX nr 399729, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 12.03.2004r., IICK 65/03 LEX nr 602408).

Wnioskodawczynie wskazała okoliczności uzasadniające wniosek o uznanie za zmarłego. Z tych też powodów Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

W punkcie drugim postanowienia Sąd przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach pełnomocnikowi wnioskodawczynie adwokatowi A. C. kwotę 221,40 zł w tym kwotę 41,40 zł podatku VAT od wartości towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Wniosek wniesiono w dniu 06 listopada 2015 roku i stąd w zakresie wynagrodzenia pełnomocnika wnioskodawczynie z urzędu zastosowanie znajdują przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej

z urzędu. Zgodnie z § 7 pkt 7 Stawki minimalne wynoszą w sprawie o uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu oraz rozstrzygnięcie co do aktów stanu cywilnego – 180,00 zł.

Zgodnie z treścią § 19 i 20 rozporządzenia koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują opłatę w wysokości nie wyższej niż 150 % stawek minimalnych oraz niezbędne udokumentowane wydatki adwokata. W związku z powyższym, Sąd przyznał na rzecz pełnomocnika wnioskodawczyni kwotę wynikającą z § 7 pkt 7 rozporządzenia wraz z należnym podatkiem VAT.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSR Grzegorz Korfanty